

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний авіаційний університет
Освітня програма	8932 Психологія
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	053 Психологія

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

30.11.2023 р.

Справа № 2158/АС-23

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 05 "Соціальні та поведінкові науки" у складі:

Шаульська Лариса Володимирівна – головуючий,
Бульбенюк Світлана Степанівна,
Величко Олександр Петрович,
Глушчевський В`ячеслав Валентинович,
Заславська Ольга Олександрівна,
Кузьмук Ольга Миколаївна,
Ларіонов Станіслав Олександрович,
Нечітайло Ірина Сергіївна,
Орехова Тетяна Вікторівна,

за участі запрошених осіб:

Лич Оксана Миколаївна – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Національний авіаційний університет
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	8932
Назва ОП	Психологія
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	053 Психологія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про умовну (відкладену) акредитацію.

За – 9, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

не застосовується

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Процес виявлення та/або врахування позицій стейкхолдерів на ОП має певні ознаки поверхового або формального підходу. Це засвідчують факти наведені у Звіті ЕГ: - стейкхолдери неінформовані про різноманітні наявні в ЗВО механізми подачі пропозицій до ОП; - на запит ЕГ надати протоколи засідання кафедри про обговорення ОП, ЗВО надав 16.10.23 р. о 17:51 протоколи № 4 від 01.03.21, № 19 від 27.11.22, № 2 від 07.03.23, проте в даних протоколах немає переліку наданих стейкхолдерами різних рівнів пропозицій і результатів їх урахування при оновленні ОП, дані протоколи лише засвідчують факт затвердження ОП певних років; - під час зустрічей із здобувачами було з'ясовано, що вони не подавали пропозицій до оновлення ОП, їх пропозиції під час навчання на попередньому рівні ВО стосувалися переліку вибіркових ОК; - під час зустрічі зі студентським самоврядуванням було підтверджено, що вони беруть участь у підписанні оновлених ОП, проте голова не має відповідної кваліфікації, щоб оцінити їх якість та просить допомоги в членів студентського самоврядування, які навчаються на спеціальності 053 «Психологія».

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

не застосовується

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

не застосовується

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

не застосовується

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

не застосовується

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Згідно з Рекомендаціями щодо застосування критеріїв оцінювання якості ОП (<http://surl.li/jksf>), недоліками у контексті відповідності Критерію 2, зокрема будуть вважатися ситуації, коли: 1) відсутня практика інформування здобувачів перед вибором; 2) процедура і організаційне забезпечення обрання дисциплін є занадто негнучкою; 3) процедура вибору дисциплін є лише удаваною. Проте ЕГ констатує, що здобувачі ОП недостатньо обізнані з процедурою вибору освітніх компонентів. А малочисельний перелік вибіркових ОК на освітній програмі фактично звужує вибір до однієї з двох освітніх компонентів («рекомендована» або «альтернативна»). Крім того, визначення ЗВО формулювання «рекомендовані» та «альтернативні» вибіркові освітні компоненти наперед психологічно програмує здобувача здійснювати вибір саме «рекомендованих» ОК. Як результат, у «Автоматизованій системі формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача вищої освіти» (АСФІОТ), навпроти «рекомендованих» вибіркових освітніх компонентів стоїть позначка, що її обрали 100 % студентів.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

не застосовується

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

не застосовується

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

не застосовується

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

не застосовується

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

не застосовується

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

не застосовується

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

На відповідній ОП випадків визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО не було.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила визнання результатів, отриманих у неформальній освіті регулюються Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти НАУ. Експертна група не змогла оцінити дотримання правил визнання результатів навчання отриманих в неформальній освіті через відсутність таких практик на даній ОП. Проте ЕГ зазначає, що за інформацією здобувачів, викладач ОК може зарахувати результати навчання неформальної освіти, повністю чи частково і на власний розсуд.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

В анкетах для здобувачів вищої освіти відсутні питання, які б оцінювали рівень їхньої задоволеності методами навчання на освітній програмі.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

не застосовується

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

не застосовується

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

не застосовується

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

На ОП відсутні практики міжнародної академічної мобільності здобувачів вищої освіти.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

не застосовується

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

У ОП «Психологія», згідно розділу 5 опису ОП, досягнення переважної частини ПРН (майже 80 % або 11 з 14) на атестаційному екзамені не перевіряється взагалі. Це свідчать про те, що в ОП фактично використовуються застарілі практики атестації на основі винесення на атестаційний екзамен лише окремих навчальних дисциплін (стандарті вищої освіти 2002-2014 рр.). А такі практики не відповідають компетентісному підходу (стандарті вищої освіти після 2014 р). Зокрема, нові стандарти вищої освіти є наступним поколінням стандартів і замінюють собою Галузеві стандарти вищої освіти (ГСВО), які розроблялись у 2002-2014 роках відповідно до законодавства. Нові стандарти базуються на компетентісному підході і поділяють філософію визначення вимог до фахівця, закладену в основу Болонського процесу та в міжнародному Проєкті Європейської Комісії «Гармонізація освітніх структур в Європі» (Tuning Educational Structures in Europe, TUNING). До того ж ст. 6 ЗУ «Про вищу освіту» визначає завданням атестації не вибірково, а комплексну перевірку досягнутих здобувачем результатів навчання за ОП, які обов'язково складаються з вимог стандарту та можливо додаткових ПРН. Ну а розділ VI «Форми атестації здобувачів вищої освіти» Стандарту вищої освіти зі спеціальності 053 «Психологія» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти вимагає того, що атестаційний екзамен за спеціальністю повинен перевіряти досягнення результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти та освітньою програмою. Важливо також додатково акцентувати увагу на тому, що перевірка досягнення ПРН за підсумками вивчення освітнього компоненту (Методологія прикладних досліджень у сфері психології, Психологічна служба, Психологія сексуальності, Організаційна психологія, Психологія прийняття рішень) автоматично не означає перевірку усіх цих же ПРН під час атестаційного екзамену. Саме це демонструє розділ 5 освітньої програми. А, отже, атестація повинна мати принципово іншу будову і містити, наприклад, проблемні ситуації або комплексні задачі, які орієнтовані не на окремі навчальні дисципліни, а на можливість перевірки рівня досягнення здобувачем конкретного програмного результату навчання. Враховуючи пояснення НАУ, ГЕР здебільшого погоджується з наведеними аргументами ЗВО.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Відповідно до 4.6 Порядку перевірки академічних та наукових текстів на плагіат: «На випускових кафедрах формуються Експертні ради в складі не менше 5-ти осіб, що мають науковий ступінь, та 3-ох представників студентства під головуванням завідуючого кафедрою. Експертна рада приймає рішення щодо допуску до захисту студентів, роботи яких мають задовільний чи високий рівень оригінальності тексту і оформлює своє рішення в письмовій формі». Проте виявлення індикатора «рівень оригінальності тексту» не гарантує відсутності академічної недоброчесності, і, зокрема академічного плагіату, у всій роботі. А це означає, що Експертна рада, ухвалюючи рішення про допуск кваліфікаційної роботи до захисту, керується хибними індикаторами (ст. 42 ЗУ «Про освіту» - <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>). Проте у відповіді ЗВО апелює до Додатку 3 «Зразок рішення Експертної ради» цього ж Порядку, у якому висновок ради жодним чином не передбачає оцінювання рівня оригінальності кваліфікаційної роботи, натомість навпаки повністю ґрунтується на критеріях оцінювання саме академічної доброчесності (ст. 42 ЗУ «Про освіту»). Тому критерії, які встановлені для ухвалення рішення Експертною радою у п. 4.6 та Додатку 3 Порядку перевірки академічних та наукових текстів на плагіат є абсолютно різними. Чим саме визначально керується Експертна рада (п. 4.6 чи Додатком 3) стейкхолдерам не зрозуміло. Наявність таких суперечностей у внутрішніх процедурах НАУ може негативно вплинути на якість та/або об'єктивність підсумкових рішень. Але у відповіді на проєкт висновку ГЕР ЗВО повідомив, що не розглядає тут здобувачів як стейкхолдерів. Зокрема: «Щодо стейкхолдерів, вважаємо недоречним коментар, оскільки стейкхолдери нашої ОП це науковці, роботодавці, наші випускники, які ознайомлені з вимогами дотримання академічної доброчесності, завдяки роботі НПП та методологічним семінарам». До того ж ЗВО зазначив, що вважає «недоброчесним перекручування нормативних документів, що ґрунтуються, виходячи з п. 1.1. «Порядку перевірки академічних та наукових текстів на плагіат» (далі - Порядок) розроблено на основі до Закону України «Про вищу освіту», Закону України «Про авторське право і суміжні права», «Методичних рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності», Статуту Університету та Положення «Про виявлення та запобігання академічному плагіату», введеному в дію наказом ректора №359/од від 16 липня 2018 року, а також з врахуванням досвіду в цій сфері Національного університету «Львівська політехніка», Сумського державного університету, КНУ імені Тараса Шевченка, Києво-Могилянської Академії та інших закладів вищої освіти». З чим саме пов'язана така недоброчесність з боку ГЕР (академічним плагіатом, самоплагіатом, фабрикацією, фальсифікацією, обманом, хабарництвом тощо) ЗВО на зустрічі з ГЕР не зміг чітко пояснити.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Після набуття чинності Закону України «Про вищу освіту» у вересні 2014 р. поняття «рівень акредитації закладу вищої освіти» у чинному законодавстві не застосовується. Тому вимога ЗВО щодо наявності стажу науково-педагогічної роботи саме у закладах вищої освіти III-IV рівнів акредитації наразі не є обґрунтованою і актуальною та певним чином дискримінаційною щодо претендентів, які мають стаж роботи у ЗВО після скасування III-IV рівнів акредитації (розділ 5 Порядку проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) у Національному авіаційному університеті, <https://cutt.us/wgV2m>). Не здійснюється оприлюднення додаткових цілеорієнтованих конкурсних вимог до НПП у контексті викладання ними основних освітніх компонентів на ОП та/або тематики (напрямів) наукових досліджень.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

не застосовується

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

не застосовується

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

не застосовується

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

не застосовується

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

не застосовується

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

не застосовується

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

В умовах тривалої широкомасштабної збройної агресії РФ проти України (у т.ч. й її цивільного населення), у Відомостях СО та Звіті ЕГ, відсутня інформація про освітню, організаційну, інформаційну та консультативну підтримку здобувачів вищої освіти, наприклад, у контексті поводження з вибухонебезпечними предметами, домедичної допомоги, основ поводження зі зброєю, ідеології національного спротиву терористичним діям та військовим злочинам російського керівництва в Україні тощо.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ЕГ виявила, що студенти непоінформовані щодо необхідних дій у випадку конфліктних ситуацій.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень Е

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

не застосовується

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

не застосовується

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

не застосовується

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

При акредитації магістерської ОП «Психологія екстремальних і кризових ситуацій» у 2022 р., ГЕР сформульовано наступне зауваження: "ОП фактично пропонує блочну систему вибору (блок 1 «Рекомендовані вибіркові навчальні дисципліни», блок 2 «Альтернативні вибіркові дисципліни»). Покрокова інструкція з вибору навчальних дисциплін (https://nau.edu.ua/download/trajectory/manual_FIET_stud.pdf) не містить інформації щодо можливості обрання ОК з інших ОП. Проте не реалізованою залишається сформульована під час попередньої акредитації рекомендація створення каталогу вибіркових дисциплін випускової кафедри, що мало на меті збільшення різноманітності вибіркових дисциплін для здобувачів, відхід від «рекомендованого переліку» вибіркових дисциплін". Не врахування у даній ОП зазначеного недоліку свідчить про слабе реагування системи ВЗЯО. Натомість, відповідно до Рекомендацій

НА щодо застосування критеріїв оцінювання якості ОП, підкритерій 8.6 вимагає продемонструвати, що ЗВО врахував зауваження і пропозиції, висловлені під час попередніх акредитацій (у т.ч. акредитацій інших ОП, якщо виявлені недоліки мають інституційний характер). Це забезпечує корисність і наступність процедури акредитації для самого ЗВО як засобу вдосконалення його діяльності (<https://bit.ly/3KVCdvN>). При цьому у Відомостях СО зазначено: "... Члени проєктної групи ОПП знайомилися з експертними висновками ГЕР щодо можливості акредитації ОП; оцінками ГЕР щодо відповідності освітніх програм, базуючись на змісті звітів експертної групи та інших матеріалів акредитаційних справ; рекомендацій для подальшого удосконалення освітньої програми, що відобразилося на оновленні ОПП за Стандартом вищої освіти України". Зі звіту ЕГ (підкритерій 8.6) випливає, що під час роботи з ЕГ розробники не надали інформації щодо врахування результатів попередніх акредитацій аналогічних ОП в закладі. З Відомостей СО, а також під час засідання ГЕР встановлено, що в ЗВО існує політика врахування / неврахування зауважень ЕГ та ГЕР (засідання випускових кафедр, засідання ради з якості). У Рекомендаціях щодо застосування критеріїв оцінювання якості освітньої програми, зазначено, що "... експертна оцінка повинна давати конкретну відповідь про усунення ЗВО кожного із зауважень чи недоліків, встановлених попередньою експертизою. Неврахування попередніх зауважень є суттєвим недоліком у контексті всього Критерію 8". ЗВО не продемонстровано логіку прийняття/відхилення зауважень і рекомендацій, які неодноразово висловлювались ГЕР 05 за Критерієм 2 (зокрема щодо "рекомендованих і альтернативних" вибіркових ОК, що призводить до переважного вибору здобувачами т.з. "рекомендованих" освітніх компонентів).

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

На офіційному сайті не відображені пропозиції стейкхолдерів щодо удосконалення ОП, а також інформація стосовно розгляду і результатів врахування пропозицій заінтересованих сторін.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

не застосовується

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

До початку оголошення прийому здобувачів на ОП у 2024 р., поліпшити механізм виявлення та врахування потреб стейкхолдерів ОП таким чином, щоб він забезпечував: 1) цільову та фахову комунікацію з представниками заінтересованих сторін; 2) поєднання публічного громадського обговорення змісту ОП та анонімних опитувань; 3) врахування (відхилення) потреб стейкхолдерів на основі взаємної реальної дискусії із оприлюдненням на сайті її результатів.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

До початку вибору здобувачами освітніх компонентів ОП на 2024-2025 н.р.: 1) забезпечити належне інформування усіх здобувачів про можливість та процедуру обрання освітніх компонентів; 2) підвищити рівень гнучкості процедури і організаційного забезпечення обрання навчальних дисциплін з метою унеможливлення будь-якого впливу на вільний вибір студента та суттєвого обмеження можливостей його вибору. ГЕР підтримує і рекомендації ЕГ.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Протягом 2023-2024 н.р. привести у відповідність офіційний порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти в НАУ, із практиками перезарахування викладачами таких РН на власний розсуд. Регулярно інформувати здобувачів про можливість перезарахування результатів навчання, отриманих у інших ЗВО, а також здобуття неформальної освіти, з метою розширення індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освітньої програми, зокрема й через доведення інформації про такі процедури у силабусах та/або робочих програмах навчальних дисциплін.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Протягом 2023-2024 н.р. створити умови для формування зворотного зв'язку зі здобувачами щодо рівня їх задоволеності методами навчання та академічною свободою на освітній програмі. Постійно створювати умови і стимулювати здобувачів та викладачів ОП до поглиблення інтернаціоналізації діяльності в сфері реалізації ОП (участь у програмах академічної мобільності, міжнародних проєктах тощо).

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

До початку підсумкової атестації здобувачів ОП «Психологія» внести зміни до розділу 5 опису ОП таким чином, щоб відобразити досягнення усіх ПРН на атестаційному екзамені. Протягом 2023-2024 н.р. усунути суперечності у

внутрішніх процедурах НАУ щодо критеріїв, якими має керуватися Експертна рада з академічної доброчесності у процесі рекомендації допуску кваліфікаційної роботи до захисту.

Критерій 6. Людські ресурси

До оголошення наступного конкурсу про заміщення вакантних посад НПП усунути дискримінаційну вимогу щодо претендентів, які мають стаж роботи у ЗВО після скасування III-IV рівнів акредитації (06.09.2014). При оголошенні конкурсу на заміщення вакантних посад доцільно поширити практику оприлюднення цілеорієнтованих конкурсних вимог до науково-педагогічних працівників у контексті викладання основних освітніх компонентів та/або тематики (напрямів) наукових досліджень. ГЕР підтримує і рекомендації ЕГ.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Регулярно забезпечувати належне інформування здобувачів про необхідні дії у разі виникнення конфліктних ситуацій та процедури їх вирішення у НАУ. Під час тривалої широкомасштабної збройної агресії РФ проти України (у т.ч. й її цивільного населення), постійно забезпечувати освітню, організаційну, інформаційну та консультативну підтримку здобувачів вищої освіти, наприклад, у контексті поводження з вибухонебезпечними предметами, домедичної допомоги, основ поводження зі зброєю, ідеології національного супротиву терористичним діям та військовим злочинам російського керівництва в Україні тощо (щоб кожен, у разі необхідності, мав можливість зберегти життя та/або чинити опір агресору).

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Враховувати зауваження та пропозиції, висловлені під час попередніх акредитацій інших освітніх програм університету, особливо, якщо виявлені недоліки мають інституційний характер. ГЕР підтримує і рекомендації ЕГ.

Критерій 9. Прозорість та публічність

До оголошення набору здобувачів у новому навчальному році підвищити рівень публічності і прозорості інформації щодо освітньої програми шляхом оприлюднення, після завершення громадського обговорення, зауважень та пропозицій стейкхолдерів до проєктів ОП, а також зворотньої реакції ЗВО на позицію стейкхолдерів (враховано, частково враховано, не враховано тощо).

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ШАУЛЬСЬКА ЛАРИСА ВОЛОДИМИРІВНА